

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК СОТУНУН СУДЬЯЛАР КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин
“Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясынын сунуштамасын
өндүрүшкө кабыл алуу жөнүндө

2023-жылдын 14-февралы

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: Ч.А. Айдарбекова, К.Дж. Кыдырбаев, Л.Ч. Жолдошева, катчы А.Т. Таалайбековдун катышуусу менен Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин “Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясынын сунуштамасын карап чыгып, төмөнкүлөрдү

Т А П Т Ы:

Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотуна 2023-жылдын 25-январында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин “Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясынын (мындан ары - “Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясы) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 15-августундагы №284 “Элдик Курултайды чакыруу жөнүндө” жана 2022-жылдын 28-сентябрындагы №328 “Кыргыз Республикасынын Президентинин Элдик Курултайды өткөрүү маселелери боюнча айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” жарлыктарынын Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 4-беренесине, 7-беренесинин 2-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө сунуштамасы келип түшкөн.

Сунуштамадан келип чыккандай, Конституциянын 4-беренесине ылайык, Кыргыз Республикасында мамлекеттик бийлик мыйзам чыгаруу, аткаруу, сот бутактарына бөлүнүшү, алардын өз ара ырааттуу иштөөсү жана

аракеттенүүсү, ошондой эле мамлекеттик органдардын ыйгарым укуктарынын жана функцияларынын ажыратылышы тууралуу принциптерге негизделет. Ал эми анын 7-беренесинин 2-бөлүгүндө Элдик Курултайдын уюштурулушу жана ишмердүүлүгү Конституция жана конституциялык мыйзам менен аныкталат деп белгиленген.

Кайрылуунун субъектисинин пикиринде, бийликти бөлүштүрүүсүз жана тиешелүү эффективдүү токтотуп туруу жана каршы салмак тутуму болмоюнча, укуктук мамлекет жана мыйзамдар болушу мүмкүн эмес. Мыйзам жана конституциялык принциптер менен байланышпаган кандайдыр бир чексиз бийликтин пайда болушуна тоскоолдук катары мамлекеттик органдардын ортосунда алардын бири да бүтүндөй бийликке толук көлөмдө ээ болбой тургандай кылып бөлүштүрүү болуп саналат.

“Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясы конституциялык мыйзам менен жол-жоболоштурууга тийиш болгон Элдик Курултайды уюштуруу жана анын ишинин тартиби Президенттин тиешелүү Жарлыгы менен бекитилиши Конституция менен бекитилген бийликти бөлүштүрүү системасына кийлигишүү болуп саналат жана Кыргызстандын элинин мамлекеттин жана коомдун иштерин башкарууга анык жеткиликтүүлүктү кепилдеген конституциялык орнотмолорду ишке ашырууга күмөн жаратат деп эсептейт.

Элдик Курултайдын макамы Конституцияда бекитилген жана бул органды мыйзамдаштыруу конституциялык мыйзамды кабыл алуу жолу менен камсыздалууга тийиш болгонуна карабастан, Президенттин Жарлыгы менен Элдик Курултай жөнүндө убактылуу жобо бекитилген. Аталган жобого ылайык Бишкек шаарында 2022-жылдын 26-ноябрында 1072 делегаттан турган биринчи Элдик Курултай өткөрүлгөн.

Арыз ээси Элдик Курултайды мыйзамсыз чакыруу бул органдын ишин уюштуруу, анын ыйгарым укуктарынын жана аракеттеринин жүзөгө ашырылышы, резолюциясынын кабыл алынышы – бардыгы мыйзамсыз терс кесепеттерге алып келди деп белгилейт. Бул өз кезегинде мамлекеттик

маанидеги маселелер боюнча чечимдерди кабыл алууга жана талкуулоого бардык жарандардын катышуусун камсыз кылуу үчүн түзүлгөн өкүлчүлүктүү органдын маанилүүлүгүн жоготууга алып келет.

Ушуга байланыштуу, “Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясы талашылып жаткан Кыргыз Республикасынын Президентинин тиешелүү Жарлыктарын конституциялуу эмес деп таанууну суранууда.

Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун судьялар коллегиясы кайрылууну жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, “Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө” конституциялык Мыйзамдын 30-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья Ч.А. Айдарбекованын маалыматын угуп, төмөнкү тыянакка келди.

“Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө” конституциялык Мыйзамдын 26-беренесине ылайык, ушул конституциялык Мыйзамдын талаптарына жооп берген сунуштама түрүндөгү кайрылуу Конституциялык сотто ишти кароого себеп болуп саналат.

Судьялар коллегиясы келтирилген материалдардан Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 15-августундагы №284 “Элдик Курултайды чакыруу жөнүндө” жана 2022-жылдын 28-сентябрындагы №328 “Кыргыз Республикасынын Президентинин Элдик Курултайды өткөрүү маселелери боюнча айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” жарлыктарынын Кыргыз Республикасынын Конституциясына ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде аныксыздыктын пайда болуусу байкалат жана бул ишти конституциялык сот өндүрүшүнүн алкагында кароого негиз бар деп эсептейт.

“Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясынын сунуштамасы “Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө” конституциялык Мыйзамдын 19, 21, 26, 27, 28-беренелеринин талаптарына жооп берет.

Жогоруда баяндалгандын негизинде, “Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө” конституциялык Мыйзамдын 30-

беренесинин 2, 5-бөлүктөрүн жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун судьялар коллегиясы

А Н Ы К Т А Д Ы:

1. Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин “Бүтүн Кыргызстан” парламенттик фракциясынын Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 15-августундагы №284 “Элдик Курултайды чакыруу жөнүндө” жана 2022-жылдын 28-сентябрындагы №328 “Кыргыз Республикасынын Президентинин Элдик Курултайды өткөрүү маселелери боюнча айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” жарлыктарынын конституциялуулугун текшерип берүү жөнүндө сунуштамасы өндүрүшкө кабыл алынсын.

2. Аныктама тараптар жагынан үч айдын ичинде Конституциялык сотко даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Ч.А. Айдарбекова

К. Дж. Кыдырбаев

Л.Ч. Жолдошева

№ _____